

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Ész. évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Szappan-mérték.

Közelebbről több ujság rövid számadatokban közölte, hogy a különböző országokban lakó népek évente mennyi szappant fogyasztanak el? A számadatok szerint legtöbb szappant fogyasztanak Hollandiában, ahol minden lakós évente átlag 25 kiló szappant használ el. Amerikában 22, Dániában 21, Belgiumban 20, Angliában 18, Németországban 15, Ausztriában 10, Szovjet-Oroszországban 7, Lengyelországban 3, Jugoszláviában 2, Kinában 1 és fél, Romániában alig $\frac{3}{4}$ kiló szappant fogyaszt el átlag egy lakós évente.

Ezek a számok kiki-vánkoznak ennek a rövid kimutatásnak kereteiből. Ha ugyanis gondosan összehasonlítjuk a szappan-fogyasztás mennyiségét azzal a műveltségi fokkal, amelyiken az illető nép áll, azt kell mondanunk, hogy minél több szappant fogyaszt valamely nép, annál műveltebb. Kétségtelen dolog, — jól kitűnik a számokból, — hogy az amerikai és Európa nyugati részében élő lakosság fogyaszt legtöbb szappant

a világon. Az is bizonyos, hogy ezek a népek a világ legműveltebb nemzetei. Így a szappan-mérték kitűnően beválik annak igazolására, hogy valamely nép meddig jutott el a művelődés felé való haladásában?

Bizonyos ugyanis, hogy egy nemzet műveltségét nemcsak a tudás és a gazdasági javakban való bőség szabják meg, hanem hozzátartozik a műveltséghez, hogy az egészséges életmódot folytató nép szükségszerűleg sok szappant használ. Hiszen a szappant nemcsak testünk ápolásánál és tisztításánál használjuk, hanem a fehérneműnk és különböző ruhák kimosásá-

nál is. De jelentős szerep jut a szappannak a háztartás minden ágában, butorok, edények és háztartási felszerelési tárgyak tisztításánál. Sőt a szappan felhasználásának lehetőségei ezzel még nincsenek kimerítve, mert az állat-ápolásban, az állatgyógyászatban és a gyümölcsvédelemben is jelentős szerepet játszik a szappan.

Mondhatjuk tehát nyugodtan, hogy a világ népeinek szappan-mértéke nemcsak arról ad képet, hogy mennyi szappant fogyaszt el valamely nép, hanem arról is felvilágosítással

szolgál, hogy milyen művelődési fokon áll az illető nép. Ezzel kapcsolatban nem hallgathatjuk el, hogy nálunk a szappan használatának mértéke nagyon kicsi. Szomorú dolgot igazol ez. Igazolja, hogy az egészségügyi és tisztasági szabályok alkalmazása nálunk elhanyagolt kérdés. Pedig ha végignéznünk a mindennapi élet eseményein, megállapíthatjuk, hogy minden munkánk vonatkozásban van valamilyen módon a szap-

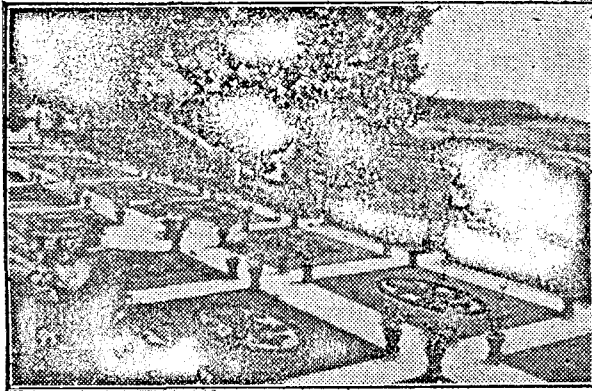
pan-mértékkel. A kis gyermekek halandóságát a tisztaság, tehát a szappan nagy mértékben csökkentti. A betegségek és járványok kitörését a szappan használata megakadályozza és kitört járványok esetén hozzájárul ahhoz, hogy a pusztító veszedelmet megfékezze. Hány gyermek és hány felnőtt hal meg azért idő előtt, mert nem használta kellő mértékben a szappant! Milyen óriási nemzeti kárt jelentenek a korán elhalt gyermekek és a fiatalon sirba szállott lelkek,

Nagy kárt jelentenek gazdasági

téren a betegen fekvő emberek és nagy kárt jelentenek gazdaságilag a beteg és elhullott állatok, a tönkrement gyümölcsösök. Mind-
ezeken pedig segíteni lehetne, ha a tisztaság és egészséges élet szabályait betartanók. A szappan nem csodálatos varázsszer és mégis drága kincs, mert használata, mint az elmondattakból kitűnik, minden tekintetben előnyös és célszerű. Ezeket a sorokat különösen most

nyáron, amikor a legyek és a gyümölcs a legkülönbözőbb járványos betegségeket terjesztik, szívveljük meg. A baj megelőzésében és a baj kitörése után forduljunk a szappanhoz, mert a világ szappanfogyasztásáról szóló kimutatás bizonyítja, hogy a *szappan* a műveltségnek és az egészséges testi, szellemi és gazdasági életnek egyik leghatalmasabb eszköze.

Nyaral a pápa.

A pápa nyaralójának díszkertje.

XI. Pius pápa gyönyörű hegyes vidéken Castel Gandolfóban, az Albano tó mellett nyaral. A Szent Atya nyaralása azonban csak részleges pihenést jelent. Mindennap zárandokokat fogad és a pápai gazdaság munkáit ellenőrzi. Ezenkívül elintézi levelezését, felülvizsgálja munkatársainak előterjesztéseit és készíti a következő hónapok munkatervét. Az estét tudósok körében tölti el. Sokszor meglátogatja a pápai csillagvizsgáló intézetet, ahol a csillagos ég csodáiban gyönyörködik. A pápa csak október elején tér vissza a Vatikánba. Képünkön a pápai nyaraló díszkertjét mutatjuk be.

Székely fiu dicsősége.

Többször közöltük, hogy Lőrincz Márton, székely birkózó az olimpiai versenyeken világbajnokságot szerzett. Lőrincz Márton győzelme következtében híressé vált és Budapestre való hazaérkezése után jó állásba neveztek ki. Lőrincz Márton édesanyja Corund községben lakik. A fiatal világbajnok édesapja, mint 22-es honvéd szakaszvezető a világháboruban hősi halált halt. Lőrincz Márton nevelőapja, Ambrus Péter, közbecsülésnek örvendő székely gazdálkodó. Lőrincz Márton az iskolák elvégzése után asztalos-mesterséget tanult Odorheiu-n, Gyarmathy István ipartestületi elnöknel. Sok viszontagság után Budapestre ment s ott az állami asztalosműhelyben szabadult fel. Mindössze huszonöt éves és csak négy éve foglalkozik birkózással.

Egy újságíró beszélgetést folytatott Hadnagy Mihály apátplébánossal, aki egykor tanítója volt Lőrincz Márton olimpiai világbajnoknak. A plébános meleg szavakkal, meghatottan emlékezett meg hajdani tanítványáról.

— Mindig életrevaló, eleven, szorgalmas, eszes és becsületos gyermek volt Lőrincz Marci, — mondotta elismeréssel.

Az újságíró aztán meglátogatta a világbajnok öreg, könnyes-szemű, boldog édesanyját s megkérdezte: örül-e fia nagy sikerének?

— Megsegítette a jó Isten, — mondta meghatottan az idős székely asszony. — Most én vagyok a legboldogabb s egyuttal a legszomorubb anya a világon. A legboldogabb azért, mert fiam ilyen nagy-nagy dicsőséget szerzett a székely névnek. A legszomorubb azért, mert nincs itt mellettem és nem ölelhetem a szívemre.

Lőrincz Márton.

Harmadik! . . .

Két hétig tartó és az egész világra kiterjedő feszült várakozás és izgalom közepette arultak Berlinben az olimpiai játékok. Betölték a versenyterek főarbócaról az ötkarikás és az öt világrészt jelképező lobogót, a versenyzők szétszéledtek a világ minden tájára és vitték magukkal a győzelmi jelvényeket, nagy, gyönyörű emlékeket és tapasztalatokat. A sportvezetők és versenyzők levonták a vetélkedés tanulságait, a világ nagy ítélőbírái pedig megállapította a versenyek mérlegét. Ez a mérleg a magyaroknak nem vártan nem remélt dicsőséget és tiszteletet hozott. *Nemzetek sportversenyében a magyarok a harmadik helyre kerültek* és ötvenegy versenyző nemzet közül csak a németek és amerikaiak kerültek eléjük a rangsorban.

Ez olyan eredmény, amely méltán ejtette szédültséget az egész világot és hívta fel a figyelmet a világ legelrejtettebb zugában is a magyar névre és a magyar teljesítményre. *Ért beszélnünk csak tárgyilagosan, elfogultság és részrehajlás nélkül erről az eredményről.* Összesereglenek egy helyre a világ legjobb, legderekabb fiai. Minden ország, minden nemzet természetesen a legkitünőbbeket küldte ki sportolói közül s a nagy vetélkedési ünnepségen több mint 5000 férfi és nő érte össze erejét és ügyességét. Ott nem volt, ha meg akarjuk mérni, egyetlen gyenge versenyző sem. Mindenik induló a legjobbat akarta bemutatni és elérni. Mindenik kiadta tudását a legjavát, hogy magának és nemzetének megszerezze a dicsőséget. Ebben az óriási vetélkedésben elérni az első helyet, olyan nagy dicsőség, hogy még annak is értékelnie kell az eredményt, aki egyébként közömbösen viselkedik a testedzés, a sportversenyek és csúcsteljesítményekkel szemben.

A kis magyar nemzet a legnagyobbak között a harmadik, a kisebbek között vitán felül az első helyre került. Természetes, hogy a világ érdeklődése, figyelme, megbecsülése és tisztelete feléje irányul, méltányolva egyrészt azt a szellemi és kulturális erőt, amely a magyar nemzet teljesítményeknek feltétlenül előjár, másrészt azt a hallatlan lendületet, szerkesztői készséget és akaratmagnyilatkozást,

amely nélkül az óriási viaskodásban eredményt elérni nem lehetett volna.

A berlini olimpia hatalmas arányaira és egyúttal az elért eredmények mérlegére igen beszédesen mutat rá az alábbi táblázat, amely a nemzetek által elért teljesítmények összesített rangsora:

	Első díj	Második díj	Harmadik díj
1. Németország	33	26	30
2. Amerika	24	20	12
3. Magyarország	10	1	5
4. Olaszország	8	9	5
5. Franciaország	7	6	6
6. Finnország	7	5	7
7. Svédország	6	6	8
8. Japán	6	4	8
9. Hollandia	6	4	7
10. Anglia	4	7	3
11. Ausztria	3	7	3
12. Csehszlovákia	3	5	—
13. Argentína	2	2	3
14. Észtország	2	2	3
15. Egyiptom	2	1	2
16. Svájc	1	9	4
17. Kanada	1	3	5
18. Norvégia	1	3	2
19. Törökország	1	—	1
20. India	1	—	—
21. Új-Zéland	1	—	—
22. Lengyelország	—	3	3
23. Dánia	—	2	3
24. Lettország	—	1	1
25. Délafrika	—	1	—
26. Jugoszlávia	—	1	—
27. Románia	—	1	—
28. Mexikó	—	—	3
29. Belgium	—	—	2
30. Ausztrália	—	—	1
31. Fülöp-szigetek	—	—	1
32. Portugália	—	—	1

A többi országok, ugymint Afganisztán, Bermuda, Bolivia, Brazília, Bulgária, Chile, Costarica, Görögország, Haiti, Honduras, Izland, Kína, Kolumbia, Lichtenstein, Luxemburg, Malta, Monaco, Peru, Uruguay nem érték el helyezést.

Magyarország a tiz első, egy második és öt harmadik helyezéssel végeredményben huszonöt aranyérmel, két ezüstérmel és hat bronzérmel szerzett, mert egyes helyezési számokban többen is szerepeltek. (Mint például a vízipólóban és a kardvívásban, amelyekben a világ egyetlen csapata sem tudta legyőzni a magyarokat.) Elsők lettek a magyarok a birkozásban (három első díj), az ökölvívásban (Haranginak verseny közben megsebeztek a fejét, de vérző sebbel is leverte összes ellenfeleit), a női törvívásban és magasugrásban, a kardvívásban, vízipólóban és a 100 méteres gyorsugrásban.

Természetes, hogy ilyen világraszóló teljesítmény hírére a Berlinből hazatérő magyar olimpiai csapatot valóságos diadalmámorban fogadta Magyarország népe. A Budapestre beérkező olimpiikon-vonatot tizezres tömeg várta s a versenyzőket a kormány képviselőiben Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter üdvözölte. Az olimpiai csapat ezután a Berlinben szerzett babérkoszorút felemelő ünnepek keretében az ismeretlen katona sirjára helyezte. Ezzel zárták be a versenyzők olimpiai szereplésük diadalutját, amely annyi örömet szerzett minden magyar embernek.

bj.

Külföld

Nyilatkozott a pápa a világ helyzetről. XI. Pius pápa nyilatkozott a jelenlegi világhelyzetről. A Szentatya szerint egyedül csak Isten mentheti meg a világot abból a zavarból, amiben ma él. Kijelentette, hogy pápai uralkodása alatt még sohasem kapott a világ különböző részeiből olyan rossz híreket, mint most. Ezért sohasem volt nagyobb szükség az emberek közötti jóakaratra és imára, mint napjainkban.

Alkotó munka Abessziniában. Az olasz hadsereg Abessziniában legjáratlanabb vidékeit is elfoglalta. Abessziniának ma már elenyészően kis része nincs az olaszok kezén. Az államhatalom berendezkedése megkezdődött és a lakottabb vidékeken már kifogástalanul működik az olasz közigazgatás. Nagy gondot fordítanak Abessziniában gazdasági kihasználására. Olaszországban egymásután alakulnak a nagy olasz vállalatok, hogy a hódított területen a mezőgazdasági termelést és az ipari vállalkozások alapját lefektessék. Az olaszok nagy lelkesedéssel

vesznek részt a vállalatok alapítási munkálataiban és így röviden megindul Abessziniában az alkotó munka.

Magyar-jugoszláv közeledés. Popovics Milán, a jugoszláv politikai élet egyik kiváló embere Budapesten járt. Popovics kijelentette, hogy Magyarország és Jugoszlávia között létre kell hozni a közeledést, mert a két ország egymásra van utalva. Popovics nyilatkozatában kifejtette, hogy a bolsevista vérszedelemmel való sikeres küzdelem előfeltétele, hogy Magyarország és Jugoszlávia között baráti kapcsolatok létesüljenek. Véleménye szerint, ha Magyarország és Lengyelország nem fordul volna szembe a kommunizmussal, a Balkán államokban már régen kitörték volna a kommunista zavargások.

Újabb zavargások Palesztinában. Rövid ideig tartó nyugalom után Palesztinában a helyzet megint elmérgesedett. Jaffa környékén véres összecsapások voltak és ezért a hatóságok megtiltották, hogy estétől reggelig az emberek az utcán mutatkozzanak. Az újabb zavargások következtében csapatokat küldöttek Jeruzsálem-

ből Jaffába. Az ostromállapotot meghosszabbították és minden intézkedést megtettek, hogy a mozgalom elhatalmasodását megakadályozzák.

Szent István napja. A szent, magyar király emlékeztérére ünnepeket rendeztek Magyarországon. Különösen a fővárosban voltak nagyon fényesek az ünnepek. A budapesti Szent István napi ünnepen sok ezer külföldi vendég vett részt. Magyarország külföldi képviselői is ünnepeket tartottak Szent István napján. Bucurestiben a magyar királyi követség szentmise alakjában áldozott a nagy király emlékének.

Olaszország háborus készülődései. Az utóbbi időben a nagy európai újságok híreket közöltek arról, hogy Olaszország háborúra készül. Olaszország háborus készülődését általános európai háború lehetőségével hozták összefüggésbe. Kapcsolatot kerestek továbbá Olaszország háborus készülődése és a spanyol események között. Az olasz kormány ezeket a híreket megcáfolta. A hadsereg felkészültségét azáltal indokolják, hogy az olasz-abesszin háború miatt életbe-

léptetett rendszabályok nagy része még mindég érvényben van. Az ezzel kapcsolatos katonai felkészültséget magyarszázák félre külföldön.

Teljes rend van Görögországban. Mint lapunk előző számaiban közöltük, a görögországi kommunista felkelést már csirájában elfojtotta a kormány. Görögországban a rend teljesen helyreállott és nyugodtan folyik az állami élet.

Vérfürdő Spanyolországban.
A spanyol forradalmi események valóságos vérfürdővé változtatták Spanyolország képét. Nem lehet tisztán látni, hogy melyik párt győzött, mert mindkét csoport úgy adja ki a hadijelentést, ahogy az neki kedvezőbb. Szó sincs arról most már, hogy rövid idő alatt a spanyol forradalom eseményei nyugvó pontra jussanak. A polgárháború tovább dúl Spanyolország egész területén és tizezrek életét oltja ki. Badajoz város ostrománál 15 ezer polgár halt meg. A yörösek mindenütt ezerszámra végzik ki a polgárságot. A felkelők sem kimélik az ellenséget és így minden városban rettentő események játszódnak le. Az ériási kegyetlenkedésekre jellemző, hogy a kormánycsapatok harmincnyolc politikai foglyot keresztre feszítettek. A spanyol forradalomban tehát megismétlődnek az ókor és középkor kegyetlenségei. A spanyol események külpolitikai hatása már-már úgy látott, hogy vesztett jelentőségű. A helyzet azonban most tovább bonyolódik és megint nagy izgalom uralkodik az európai államok körében a spanyol forradalom miatt.

Belpolitikánk

Önálló listával vesz részt az Odorheiu-i Magyar Párt a mezőgazdasági kamarai választáson. Az Országos Magyar Párt Odorheiu-i tagozata Jodál Gábor elnöklése alatt intézőbizottsági ülést tartott. Az ülésen megtárgyalták a küszöbön levő mezőgazdasági kamarai választásokkal kapcsolatos teendőket. Az intézőbizottság egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a mezőgazdasági kamarai választásokra önálló listát nyújt be és megteszi az összes lépéseket, hogy a magyarság érdekei biztosítva legyenek. Megjegyzendő, hogy a Magyar Pártnak a liberális párt ajánlatot tett közös lista letévére. Az ajánlat azonban nem felelt meg a magyarság által felállított követelményeknek és a párt azt semmiképpen sem fogadhatta el.

Goga Hitlernél volt kihallgatáson. Goga Octavian külföldi utja alkalmával kihallgatást kért Hitler német vezérkancellártól. Goga Hitleren kívül hosszasan tárgyalt a német külpolitika irányítóival és a német nemzeti szocialista párt vezetőivel. Goga németországi szereplése mutatja, hogy a román keresztény nemzeti párt komolyan keresi a Németországgal való együttműködést. Gogának ez a ténykedése a francia irányzat hívei előtt meglehetősen kellemetlen és azon gondolkoznak Párisban, hogy mi történjék akkor, ha Goga esetleg kormányra jutna. Ellentétek a nemzeti parasztpárthoz. A nemzeti parasztpárt vezetői között az ellentétek mindjobban elmérgesed-

nek. A Párisból hazaérkezett Lupu Mihalacheval súlyos nézeteltérésbe keveredett. A párt vezetőjének egy része Luput, másik része pedig Mihalachet pártolja. A nemzeti parasztpárt vezetői mindent elkövetnek, hogy ezt az újabb ellentétet elsimitssák, mert ezek az ellentétek állandóan gyengítik a párt erejét.

Ugron Ákos újból a Magyar Párt tagja. Mint ismeretes, Ugron Ákos néhány évvel ezelőtt kilépett az Országos Magyar Pártból és csatlakozott a magyarság érdekeit és egységét veszélyeztető kisgazdapárthoz. Ugron Ákos még július hónap folyamán levelet intézett a tagozat elnökségéhez és a levélben kérte a pártba való visszavételét. Az Odorheiu-megyei tagozat intézőbizottsága alapos mérlegelés után úgy döntött, hogy Ugron Ákost visszaveszi a Párt tagjainak sorába. Leszegezte azonban az Intézőbizottság, hogy Ugronnak módot kell találnia tévedésének és káros szereplésének jóvátételére.

A láthatatlan halálhuzal. A legújabb halálsugárról páratlanul érdekes képpel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül kitűnő folytatásos regényt, számtalan riportot és közel száz képet talál az olvasó a nagyszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy szám ára 10 lej.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Üzenetek

Hadifoglyok üzenete. A Timiş-megyei Denta községbe most érkezett vissza Oroszországból 20 évi fogság után Bányász Simon. Bányász elmondotta, hogy a lövenskajai bányában dolgozott és vele együtt legalább száz romániai illetőségű hadifogoly volt a bányában. Bányász Simon feljegyezte társainak a nevét, a névjegyzéket hazahozta és az érdekelteket értesíti.

Nagy ünnepség keretében tartották meg a nyomdászszövetség Cluj-i kerületének 75 éves évfordulóját. A nyomdászszövetség Cluj-i kerülete két napig tartó ünnepség keretében emlékezett meg arról, hogy a Cluj-i kerületet ezeltört hetvenöt esztendővel alapították. Az ünnepségeken képviseltették magukat a nyomdászszövetség összes kerületei ugyszintén az összes szakszervezetek is. A műsoron nagy sikerrel szerepeltek a nyomdász dalárdák.

Új cigaretta kerül forgalomba. A dohányjövédék igazgatósága a plugár cigarettát ki fogja vonni a forgalomból. A plugár helyett popular néven új, olcsó cigaretta kerül forgalomba. Az új popular cigaretta ára darabonként 25 baniba kerül. Az új cigarettát városokban is lehet árusítani, ellentétben a plugar cigarettával, amelyet csak falvakon volt szabad árulni.

Elmaradt a székely hét. A Mureş-megyei Földműves Szövetség székely hetet akart rendezni. A szövetség vezetősége az összes előkészületeket megtette, utolsó percben azonban az ünnepség megtartását el kellett halasztani, mert a város

vezetősége nem adta ki az ünnepély megtartására az engedélyt. A Szövetség vezetősége az intézkedéssel szemben jogorvoslattal fog élni és az ünnepséget későbbi időpontban tartják meg.

Magyar repülő nagy sikere. Detre György, Délamerikában élő magyar repülő megjavította a magassági repülés világrekordját. Detre gépével 14 ezer 836 méter magasságot ért el. A magyar repülő tehát csaknem 15 kilométer magasságba jutott a föld felszínétől.

Méltó büntetés. A tavasszal szomorú hírt közöltünk, hogy Jacobeni-ben két család tagjai egy temetési tor alkalmával fejszével rohantak egymásnak. Egyetlen ember pillanatok alatt három embert agyonütött, egyet halálosan megsebesített. A törvényszék most ítélte a borzalmas esemény bűnösei felett Kovács József és Kovács Imre 15—15 évi fegyházbüntetést kaptak. Kovács András bizonyítékok hiányában felmentették. Ha ezt a szomorú eseményt és a következőkben oly sok gyászt okozó verekedést komoly mérlegelés tárgyává tesszük, rá kell jönnünk, hogy népünknek mindent meg kell tennie, hogy ilyen események többé ne fordulhassanak elő.

Az ital áldozatai. Elli Mihály hatvanöt éves Turulung-i gazdálkodó egy mulatságon anynyira leittasodott, hogy eszméletlenül összesett. A Satumare-i kórházba szállították, segíteni azonban nem tudtak rajta, a mértéktelenül elfogyasztott ital következtében meghalt. A Banatban Povorcine Giga öreg gazdálkodó ittasan ment haza a koresmából. A Timis folyóba esett és meghalt.

Nemzetközi autótáborozás Magyarországon. A nemzetközi automobil szövetség Magyarországon tartja első autótáborozását. Az autótáborozáson francia, angol, belga és holland autombillatulajdonosok fognak résztvenni. Az autók mögé jól berendezett pótkocsikat csatolnak és ezek szolgálnak éjszakai pihenő helyül. A táborozás résztvevői a Hortobágyon, a Balaton partján és a Bükk hegységben fogják táborukat felütni.

Vörheny-járvány Cluj vidékén. Cluj-on és Cluj vidékén a vörheny-járvány nagy pusztítást végez a gyermekek között. Szomorú dolog, hogy a hatóságok által végzett védőoltások nem váltak be.

Mély szakadékba zuhant egy autóbusz. Bécs közelében egy autóbusz 25 kirándulóval 50 méter mély szakadékba zuhant. Az autóbusz vezetője, jegyszedője és két utas azonnal meghaltak. A többi utasok mind megsebesültek. Hat utas sebesülése életveszélyes.

Árvíz Petroseni-ben. Petroseni városában a városon keresztül folyó patak a nagy esőzések miatt megáradt és nagy kárt okozott. A patak gátakat sodort el és megrongálta a part mentén épült házakat.

Vérhasjárvány pusztít több ardeali vidéken. A veszedelmes vérhas betegség csaknem minden gyümölcstermő vidéken terjedőben van. Baia-Mare, Salaj megyében különösen veszedelmes méreteket öltött a betegség. A járványnak sok halálos áldozata van.

Beleesett a eséplőgép dobjába. A Turda-megyei Sanger községben Téglá Mária 15 éves napszámos leány beleesett a működésben levő eséplőgép

dobjába. A gép a szerencsétlen leány két lábát a comb közepéig teljesen összeroncította. A szerencsétlenül járt leányt kórházba szállították.

Csürr gyújtott a villám. Carai-ben a villám becsapott Rápjános gazdálkodó csürjébe. A csürr a benne levő takarmányral együtt leégett. A tüzoltók megakadályozták a tűz továbbterjedését.

TANITÓK FIGYELMÉBE!

Megelőző számainkban már közöltük, hogy a „Minerva” Rt. kiadásában az iskolai év elejére megjelennek az elemi iskolák V., VI., VII. osztályai számára a legújabb analitikus tanterv alapján összeállított tankönyvek. Ezeket a könyveket is a II., III., IV. osztály tankönyv írói: Lőrinczi Ferenc, Bedelean Diomed, Constantin Stan, Ferenci Gábor, Kali Sándor és Ósz Sándor írták: Az eredeti terv szerint külön könyvben jelent volna meg az V., VI., VII. osztályos magyar tananyag és külön könyvben az V., VI., VII. osztályos román tananyag. Mivel a nyomdai előállítás során kitudt, hogy ugy a magyar, mint a román anyag olyan nagy terjedelmű, hogy egy-egy kötetben lehetetlen összefoglalni, a Kiadóvállalat kénytelen volt a román és magyar tananyagot osztályonként egyesíteni. E szerint két kötet helyett, három jelenik meg. Minden osztály számára tehát külön könyv készül, amelyben együtt lesz a román és a magyar tananyag.

Az V. osztály anyaga: Magyar olvasó magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgársági nevelés, egészségtan, földrajz, természettudomány, mezőgazdasági ismeretek, román olvasó, román nyelvtan és román történelem.

A VI. osztály anyaga: Magyar olvasó, magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgársági nevelés, egészségtan, természettudomány, mezőgazdasági ismeretek, román olvasó, román nyelvtan, román történelem és földrajz.

A VII. oszt. anyaga: Magyar olvasó, magyar nyelvtan, társadalmi és állampolgársági nevelés, egészségtan, természettudomány, mezőgazdasági ismeretek, román olvasó, román nyelvtan, román történelem és földrajz.

A technikai kényszerűség folytán előállt helyzet különben találkozik az osztályonkénti kivánságaival is. A „Minerva” könyvkiadóvállalat az ardeali tanfolyam köréből számosan kérték fel, hogy a román és magyar anyagot osztályonként egyesítse és külön-külön könyvben jelentse meg. Kétségteljesül az a nagy nyereség, amelyet a könyvek megjelenése, az ardeali elemi iskolai tanításra nézve jelent, csak fokozódik az által, hogy a könyvek osztályonként egyesítették és hozzáférhetővé tették. — A könyvek ára osztályonként 100—100 Lei.

A Turda-i Katolikus Missió háztartási tanfolyamai.

A tanfolyamok a tordai Katolikus Missió elnökségének a felügyelete és igazgatása alatt állnak. A tanfolyam vezetőjét és tanfolyamvezetőjét a Missió Szövetkezet kéri fel. A tanfolyam célja:

1. A tanulókat a kisgazdaság, a baromfi tenyésztés, a polgári háztartás ismereteire, továbbá a kertészre elméleti és gyakorlati módon kiképezni, hogy saját gazdaságukat vagy állásba menve intézeti, szanatoriumi, urasági stb. háztartásokat önállóan vezetni tudjanak.

2. Közvetíteni akarja a tanfolyam mindazokat az ismereteket és erkölcsi irányítást, melyre a tanulóknak, mint leendő anyáknak és házi asszonyoknak szükségük lesz, hogy kötelességeiket ne csak nőies ösztönszerűséggel, hanem kellő intelligenciával tudják teljesíteni.

A tanfolyamra csak bennlakó növendéket veszünk fel, mivel a szellemi irányítás, amire nagy

sulyt vet a tanfolyam, csak így biztosítható.

Felveszünk az elemi iskola 7 vagy a középiskola 4 osztályát végzett növendékeket. Kisebb vagy magasabb végzettséggel csak kivételes esetben.

A felvételi kérelemhez az iskolai bizonyítványon kívül az illetékes plébánosától (más vallásnál a helybeli lelkésztől) erkölcsi bizonyítvány, továbbá orvosi bizonyítvány csatolandó.

A korhatár 15—20 évig terjed. Ezen alul vagy felül csak kivételes esetben veszünk fel.

Az egész évi tandíj 2000 lej, a beíratási díj 500 lej, a havi ellátás díja 800 lej. Ennek ellenében a vezetőség gondoskodik egyszerű, de tápláló ellátásról, egészséges lakásról, (tágas, világos közös hálószobák, nappali tanuló szoba) és a növendékek egészségének gondozásáról minden tekintetben (tisztálkodás, torna, stb.) *Betegség esetén a gyógyíttatás költségei a szülőket terhelik.*

A tanfolyam vezetőségének nem áll módjában a nagyon lecsorított díjakból elöngedni.

A tananyag a következő:

Főzés. Tanítjuk az egyszerű polgári konyha vezetéséhez szükségeseket. Azoknál, akik különösen tehetségesek és rátermettséget mutatnak, azoknak az éttermi, intézeti és kórházi főzést is. Ennek megfelelően tanulják a növendékek az étrend összeállítását, a tápérték és felhasználandó anyag mennyiségének kiszámítását. — Tanulják továbbá a legegyszerűbb diétikus főzést, amire minden háziasszonynak szüksége van és a kimondottan diétikus étkezést.

Zöldség és gyümölcs konzerválás, amennyiben ezen időtartam alatt erre lehetőség van.

Fehérneműgondozás. Mosás-vasalás. Különböző tisztító szerek helyes használata (gyümölcs és rozsa foltok stb. (A legegyszerűbb gépek használata. — Szappanfőzés. Finom vasalás. Fehérneműszekrény rendbentartása, gondozása.

Konyha és gyümölcsfa kertészet. Talaj ismeret. Talajjavítás.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Főhordás utáni teendők.

— Mutatvány Blénessy Károly könyvéből. —

Míg a méhesalád a herék elpusztításával nem elfoglalva, ne háborgassuk, hiszen ilyenkor ingerültek és a kaptárbontással izgatottságuk még fokozódnék. A herékérdés néhány nap alatt ugyis el van intézve s a család ismételen rendes munkájához fog és megteszi előkészületeit a télre.

A hordás csökkenésével minden családot alaposabb vizsgálat alá veszünk, mely vizsgálat mindenre kiterjed ugyan, de mégis főképpen az anya jóságára, a nép erujére és az életműködés mennyiségére, minőségére vonatkozik. Ha a fiasítás zártosra és kiterjedt, az anya külsőleg is ép és nem annyira általános testi nagyságával, mint inkább hosszú potrohával tűnik ki, e kérdés tekintetében nyugodtak lehetünk. Az olyan anyák, melyeknek valami külső hibájuk van, fiasításuk hézagos, kicserelelendők a rendelkezésünkre álló tartalékanyagból, melyekről fölös számban kellett gondoskodnunk. Hordástalan időben az anyásítás nehezebben megy, mint tavasszal és őszre és éppen azért tanácsos az anyától megfosztott családot 8 nap múlva ismét átvizsgálni, épített bölcsőit megsemmisíteni és mikor már keserves sirással jelzi rendellenes állapotát, akkor hozni helyre a kifogástalan jó tartalékanyagával. Ha nem akarjuk az időt elveszteni, az értéktelen anya megsemmisítésével egyidőben szedjük el a családnak összes nyílt fiasítását és akkor 24 óra múlva végrebajthatjuk az anyásítás műveletét. Ebben az időszakban az anyásításnak inkább egyesítészerűleg kell történnie, mivel nem a tartalékanyagot adjuk a néphez néhány kísérő méhvel, hanem a kis tartalék anyás törzset teledő képes kaptárba rakjuk át, melyet vagy a meganyátlantott család helyére, vagy közvetlen melléje állítunk. Hozzá egyesítjük az anyátlan népet akár az ismertetett módon, akár úgy, hogy a népet a kijáró nyílás elé söpörjük és bevonultatjuk. Az idegen lakásban rendezett viszonyokat találván biztosabban meg-

barátkoznak az új helyzettől, mintha lakásukban hagyva anyával láttuk volna el őket. Az anyanevelő törzsecske kijáró méhei ugyan nagy részben visszazállanak eredeti helyükre, de lakásukat zárva találván szétoszlanak a szomszédok között.

Meg kell figyelni, hogy van-e a családnak elegendő népe és ha netalán a költőfészekben felhalmozott nagy mézkészlet miatt nem volna hely az anya petéző képességének a kellő mértékben való kiterjesztésére, helyet kell biztosítanunk a fiasítás részére a mézzel telt kereteknek a mézkamrába való áthelyezésével és a költőfészekbe alkalmas üres lépeknek befüggesztése által. Ha ellenkezőleg kevés a méz, mintegy kényszeríteni kell a népet a mézkamra készletének átraktározására. Ebben az időszakban különben is fokozatosan ki kell szorítani a népet a mézkamrából.

Az állókaptár leghátulso kereteit elszedjük mindaddig, míg azokban bármilyen csekély mennyiségű mézet találhatunk. Ha az ablakfelőli oldalból ki van ürítve, átfordítjuk a másik oldalra, ahonnan igyekeznek a készletet mielőbb átraktározni. Így szorítjuk fokozatosan mindig összebb és összebb, míg az utolsó lépét is el nem vehetjük, hogy a méhek által megtisztított állapotban helyezhesük tartalékba.

A fekvő és rakodó kaptároknál az elszedést a széleken levőkön kezdjük meg és fokozatosan szorítjuk mindig összebb és összebb, mignem az utolsó mézüri keret is ki nem kerül. Ha ezen lehordatási, összeraktározási művelet közben kevés mennyiségű fedett mézre akadunk, a lépfedelező villával felkaparjuk azt, hogy az áthordást siettessük.

Helytelen cselekedet a kipergetett mézes kereteket kitakarítás céljából vissza nem adva a népnek mézesen tartalékolni, mivel a legjobban záró lépszekrénybe, vagy ládába is beférkőzik a finom por, piszok és egy év leforgása alatt annyira értéktelenné teszi a

különbösen kifogástalan építményeket, hogy csak alapos mosással, tisztogatással lehet ismét üzembe helyezni. Sokan a mézszüret végéztével visszahelyezett kereteket bennhagyják egészen a fészek betakarásáig, úgy gondolkodván, hátha valami égi csoda folytán ismét színültig telnek azok. Az egyes keretekben szétszórtan található mennyiségeket tényleg össze is gyűjtik a méhek, sőt le is fedik, minek folytán beteleléskor csaknem minden keretben található valami csekélység, mely összegyűjtve is alig tenne ki valamit.

Az előadottakból természetesen nem következtethető, hogy a mézkamrát minden körülmények között egészen ki kell üríteni, hanem csak azon kereteket szedni el, amelyekben kevés méz van és amelyeket a méhek nem takarnak. Amennyiben számottevő őszi hor-

dásra volna kilátásunk, mely a pörgetőnek is munkát ad, a mézkamra ismételtlen berendezhető, de nem egész nagyságában, hanem csupán akkora terjedelemben, melyet a megkisebbedett méhosalád elfoglal és előreláthatólag meg is hord mézzel.

Tekintettel arra, hogy a méhklakásban semmiféle fölösleges építménynek nem szabad lennie, nem helyesíthető eljárás a tartaléklépek őrzését a méhekre bizni és ezáltal akadályozni őket a téli fészek helyes kialakításában. Igazuk lehet azoknak is, akik azt állítják, hogy a méhek a rájuk bízott lépeket tisztán tartják, megóvják a molyoktól, de tudva azt, hogy a méhek által nem takart lépeken zavartalanul tenyésznek a molyok, kérdés, nem helyesebb eljárás-e, ha a molyok ellen való védekezést mi magunk jól záró lépszekrényekben rendszeres kénezéssel eszközöljük.

A felosztásra ítélt nép fiasítását már most elszedhetjük és beoszthatjuk azon családokhoz, melyeket felerősíteni szándékunkban áll.

A vizsgálat alkalmával tett megfigyeléseinket gondosan feljegyezzük és az összes családoknak átvizsgálása után a szükséges teendőket fokozatosan végrehajtjuk.

El ne mulasszuk a hordás csökkenésével a kijáró nyílásokat fogazott szűkítőkkal látni el, hogy távol tarthassuk a hivatlan kutató méheket és ebben az időszakban esténként megjelenő halálfejű lepkéket.

Miért terméketlen a diófa?

Szerencsére az ilyen eset eléggé elszigetelt jelenség, mégis mert itt-ott előfordul, olvasóinkkal is közöljük, talán hasznát veszi valaki. Először is a hasonló eset megelőzésére azt ajánlhatjuk, hogy ha magról szaporítjuk a diót, úgy mindenkor olyan magányosan álló, de évről-évre rendszeresen termő fáról szedjük a vetőmagot, melynek rendes virágzása az állandó terméssel bizonyítottan vehető. A rendellenes virágzás és termékenyülés az

utódokra magvetés után átörökíthető tulajdonság s ezért a legbiztosabb a diófákat csak oltani. A terméketlen fa tökéletes átalakítására és termővé tételére nincs biztos mód. Előbb kísérletképpen meg kell állapítani, hogy a terméketlenség a virágzás rendellenességeiből következik-e? Ha idegen fáról hozott néhány későbbi virágzású ágat felkötözzünk a terméketlen fa ágaira s azt ezzel csak néhány szem dió kötésére ösztönözzük, a hiba ott van, ahol kerestük: a rendellenes virágzásban! Ilyenkor

egy-két oltott és biztos időben virágzó diófát telepítsünk az öreg közelébe s a helyzet néhány év után javulni fog, tekintettel az idegen beporzás lehetőségeire. Ha idegen beporzással (barkás ágak) meg-ejtett próba egy-két évi kísérlet után sem hoz eredményt lehetséges, hogy nedvkeringésbeli zavarok okozzák a fa meddőségét. Ilyen esetben tavasszal kibontjuk a fa gyökérzetét és arról néhány vastagabb gyökérlevágunk, majd újból betakarattjuk. Lehetséges, hogy ezzel a beavatkozással mindkét

iraru virágok egyidőben fog-
nak kifejlődni, mert a nedv-
keringés gyengítésével lassub-
bodik a növekedés, összekerül
a virágzás. Ha a beavatkozás
nagyon is erőteljes (sok és vas-
tag gyökeret vágunk el), rész-
leges ágelszáradás következ-
hetik be. Ez ellen azonban
nincs mit tenni.

Véletlenek a gazdálkodás szolgálatában.

A gazdálkodás évezredek törté-
netében nem egyszer jutott a vé-
letlenek igen fontos szerep,
mely új lehetőségeket nyitott meg
a gazdálkodás számára.

Például az ókoriak mondája
szerint egy szamár vezette rá az
emberiséget a szőlő metszésére.
Ugyanis az emberek látták, hogy
a szamár által lerágott tőke sok-
kal több és nagyobb bogyóju,
édesebb fűrtöket hozott, mint a
többiek. Egy Kr. u. 138-ban élt
fró, Pausanias említi, hogy a
hálás szőlősgazdák Nauplia vá-
rosában szobrot emeltek a tanító-
munkát végző szamárnak.

A magyarázat könnyen érthető.
A tőke a rágások, sebzések foly-
tán nagyobb termés hozására in-
gerlődik, mert a növekedés és
tápanyagok kisebb térre szorul-
nak, tehát a termés tömörül és
szépül.

Epp ilyen véletlenek köszön-
hető, már az ókorban is Isten-
csopásnak számított buzaüszög-
nek első kezdetleges leküzdési ki-
érlete, vagyis magának a véde-
kezési lehetőségnek felvetődése.

A 17-ik században (vagyis az
1800-as évek idején) Anglia part-
jainál egy búzával megrakott
hajó süllyedt el. A partvidéki la-
tók a búzát kiemelték a tenger
vizéből és elvetették. Aratáskor
a termés kevésbé volt üszkös,
mint azoké, akik saját, tehát víz-
ben nem ázott, búzát vetettek.

Ez a körülmény indította az-
tán a környék lakosságát, hogy
vetőmagját elvetés előtt tenger-
vizben megáztassa.

Érdekes, hogy ez a „védekezési
módot” későbbben egész Angliában
terjesztették el.

A 18-ik században már róz-
gálicot használnak a buzaüszög
ellen, de még mai napig sinés
kiderítve, hogy ki volt az eljárás
felfedezője.

A gazdák már akkor is belát-
ták, hogy a gálio bizonyos üszög-
ölő hatása mellett súlyos káro-
sodást okoz a vetőmagvakban s
igen gyakran ritka a vetés, de
jobb híjján ezt a védekezési el-
járást kellett alkalmazni.

Amint a cséplési eljárások s
cséplőgépek tökéletesedtek, annál
jobban nőtt a gálicos csávázás
után a vetőmagvesztesség, ami
arra vezethető vissza, hogy a
cséplőgépek dobja megsérti a
buzaszemet, ami ha gáliccal
érintkezésbe kerül, azonnal el-
veszti csiraképességét.

Száz kg. vetőmagnál ez a vesz-
teség 15 kg-ig is felmegy.

Ezen a hátrányon kívül még
igen sok más veszteséget és fő-
lölegesen fáradságot okozó körü-
lmény indította a tudósokat arra,
hogy a nedves gálicos csávázást
kiküszöböljék s helyette a kevés
vesztéssel és semmi vetőmag-
vesztéssel járó száraz pá-
colás anyagját megtalálják.

1920. évben sikerült végre a ha-
tásos száraz pácot felfedezni,
melytől kezdetben a gazdák, mint
minden ismeretlen dologtól —

kissé idegenkedtek. Lassan-las-
san azonban, a világ összes buza-
termő államaiban olyan arány-
ban terjedt el száraz pácolás,
hogy rövidesen épp olyan
furcsaságnak számít majd a ned-
ves kékkövezés, mintha manap-
ság valaki tengervízbe mártog-
gatná vetőmagját.

Tizenhat éve hallja a gazda a
Porzol nevet egyre emlegetni.
Előbb merő kíváncsiságból pácolt
1—2 holdra való vetőmagot Por-
zollal, majd a meggyőződés dik-
tálta a gazdának ennek a bevált,
régóta jó találmánynak használatát.

Ma már a porzolózó gazda,
látva ennek előnyét, saját magá-
nak teszi fel a kérdést: „hogy
lehet, hogy én eddig nem por-
zoltam?”

Leszállítják a marha-utleve-
lek díjait. A földművelésügyi
minisztérium megváltoztatta a
marha-utlevelek eddigi illeté-
keit. Az új rendelkezés szerint
az öt darab négy hónaposnál
nem idősebb malac vagy bá-
rányról kiállított járlatok men-
tesülnek mindenféle külön il-
leték alól, a vevő csupán a
járlat árát kell, hogy megfi-

**Utánózzák, mindhiába,
a Porzol-nak nincsen párja.**

**Hire, neve, becsülete
hatásának eredménye.**

**Használj Porzolt, ne kékkövezz
s hamisítványt a házádba**

be ne eressz!

**Amely vas- fűszer- és vegyeskereskedés Porzolt
nem tart raktáron — nem érdemli meg a gazdák
támogatását!**

zesse. A borjúk és csikók vásárlásánál csak a járlatot és a kincstári bélyeget kell megfizetni, egyéb illeték alól azonban mentesek az ilyen állatok után kiállított járlatok. A két évnél fiatalabb szarvasmarhát fiatal állatnak tekintik és ezek után nem a felnőtt állatok után esedékes illetéket kell fizetni. A kivitelre szánt állatok részére kiállított járlatokra kincstári bélyeget kell tenni, egyébként mentesek mindenemű illeték alól.

Feltétlenül bevezetik a jégkár elleni kötelező biztosítást. Lapunk egyik előző számában közöltük, hogy a kormány a kötelező jégbiztosítás bevezetésének gondolatával foglalkozik. Bukaresti hírek szerint a kötelező jégbiztosítást feltétlenül be fogják vezetni, sőt az erre vonatkozó törvénytervezet azonnal a parlament elé kerül, amint az őszi ülészak megkezdődik. Így jövőre már mindenkit kötelezni fognak arra, hogy terményeit jég ellen biztosítsa.

Gazdaköri jubileum. Szeptember 13-án ünnepli a bodói (Timiş-vármegye) gazdakör, mint az E. G. E. fiókja, 25 éves fennállásának emlékünneplését. A gazdakör az évfordulót

gazdanap és mezőgazdasági kiállítás rendezésével ünnepli meg. A gazdanap változatos és gazdag műsorral oktatni és hasznosan szórakoztatni fogja a jubiláló község és vendégei gazdaközönységét. A kiállításra távolabbi vidékről is több kiállító jelentkezett.

Ingyenes méhészeti tanfolyamok. Az E. M. E. még két ingyenes méhészeti tanfolyam rendezését határozta el a folyó évben a következő helyen és időben: A i u d o n augusztus 24—szept. 2-ig. Jelentkezéseket elfogad Kaba Gyula, a „Hangya” szövetkezet üzletében és Cluj-on szeptember 14-től 24-ig. Jelentkezőket összeírja az E. M. E. titkári hivatala d. e. 9—2 óráig. A tanfolyamok felölelik a méhészet minden ágazatát és az elméleti oktatáson kívül a hallgatók gyakorlati kiképzésében is részesülnek.

A Banat-ban megjelent a koloradobogár. Az Amerikából Európába került koloradobogár, a krumpli-vetések nagy pusztítója, a Banat-ban megjelent. A bogár egyelőre szórványosan lépett fel és nem okozott tulságosan nagy károkat. Az igazi veszedelem jövő esztendőben fog mutatkozni, amikor a bogár sokkal nagyobb

számban fogja ellepni a burgonyavetéseket. A Mezőgazdasági Kamara mindent megtett, hogy a bogár terjedését megakadályozza.

Megromlottak a kukoricatermés kilátásai — drágul a kukorica. A nyári szárazság által okozott károkat a kukorica vetések nem tudták mindenütt kiheverni. Sok helyen a jégverés is nagy kárt tett a kukoricában. A földművelésügyi miniszterhez beérkezett hivatalos jelentések alapján megállapították, hogy idén egyharmaddal kevesebb kukorica fog teremni, mint amire számítottak. A kár az Ókirályságban a legnagyobb és országrészünk hegyvidékein a legkisebb. A kukoricatermés kedvezőtlen hírei nagy befolyással vannak a buzakivitelre, mert a kormány mindaddig gátakat emel a buza korlátlan kivitele elé, amíg nem látja biztosítottnak az ország kukoricával való ellátását.

Borókamagot vásárol Belgium.

A kitünő ízű és sok esetben orvosszernek beillő fenyőpálinka a boróka vagy borsika magjából készül. A kitünő minőségű pálinka felkeltette a külföld figyelmét és Belgium részéről vásárlók jelentek meg nálunk, hogy borsika magot vegyenek. A magot kiszállítják Belgiumba és ott fogják feldolgozni.

Szent István - Társulat új könyvei

a komoly irodalom értékei:

A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése — —	130.—
Korompei: Az örök élet érettségijén — —	66.—
Dr. Megyesi-Schwart: Az isteni kegyelem anyja	79.—
Stadler Frida: Szeretnéd, ha szeretnének? — —	73.—
Schütz Antal: Őrség (Korkérdések és tájékozdások) — — — — —	137.—
Sík Sándor: Zsoltárfordítások (2. kiadás) — —	100.—

Kaphatók a MINERVÁNÁL és minden könyvkereskedésben.

A pénz előzetes beküldésénél portót rem számifunk.

Művelődési mozgalmak.

KERTI ÜNNEPSEG ORAVITA-N. Az Országos Magyar Kertészeti Oravita-i tagozatának köznevelődési osztálya a Lövészparkban jól sikerült kertiünnepet rendezett. A kerti ünnepén szórakoztató műsor volt, melyen nagy sikerrel szerepeltek az Oravita-i műkedvelők.

DOKUMENTUMOK

Súlyosan büntetik a mestert, aki a tanulókat nem jelenti be.

A munkavédelmi törvények szerint minden mester be kell jelentse tanoncait a munkakamaránál. Ennek a rendelkezésnek nem tesz minden mester eleget és nagyon sokan be nem jelentett tanoncokat foglalkoztatnak a mesterek keze alatt. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy jelentsék be az alkalmazásukban levő tanoncokat mert különben súlyos büntetésben részesülnek.

Az és bombamentes fedezékek kell, hogy építsenek az iparvállalatok.

A hadügyminisztérium által javasolt új, légvédelmi területek szerint az iparvállalatok és bomba-biztos fedezékek kell, hogy építsenek. A törvény szerint nemcsak a létesítmények, hanem a már meglévő iparvállalatok is kötelesek a védelmezést betartani.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőket jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha legkevesebb félévi díjat beküldenek.

1. sz. Dr. Rajka László: Szavaló könyv — — — kifogyott
2. sz. Dr. György Lajos: Históriai könyvecske — — L. 15
3. sz. Dr. Csúry B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv) L. 15
- 4—5. sz. Abonyi-Rass: A betyár kendője — — — L. 25
6. sz. Egy mérnök: A földmérés kis könyve — — — L. 15
7. sz. Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből L. 15
- 8—9. sz. Benedek Elek: Magyarok története — — — kifogyott
- 10—11. sz. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala — — L. 25
- 12—13. sz. Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára — — L. 25
14. sz. Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége — — — L. 15
15. sz. Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára — L. 15
16. sz. Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések — — L. 15
17. sz. Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű — — L. 15
18. sz. Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák — — L. 15
19. sz. Voinovich-Bartóky: Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — — L. 15
20. sz. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — — — L. 15
21. sz. Nemes Elemér: Daloskönyv — — — — L. 20
- 22—23. sz. Vásárhelyi János: Egymás között — — — — L. 25
24. sz. Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák L. 15
25. sz. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — — — — L. 15
- 26—27. sz. Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyerünk — — L. 25
28. sz. Kiss Menyhért: Maroszekei atyafiak — — — L. 15
29. sz. Jakab Ödön: Versek — — — — — L. 15
30. sz. Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei — — L. 15
31. sz. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés — — — — — L. 15
- 32—33. sz. Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története L. 25
- 34—35. sz. Vásárhelyi János: Az életből az életnek — — — L. 25
36. sz. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — — — L. 15
- 37—38. sz. Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára L. 25
39. sz. Szondy György: Állatok, virágok — — — — L. 15
40. sz. Gyallay Domokos: Második szavalókönyv — — L. 15
41. sz. Dr. Balogh Arthur: A kisebbségek védelme — — L. 15
42. sz. Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben L. 15
43. sz. Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék — — — — L. 20
44. sz. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — — — L. 15
45. sz. Donáth László: Szegény bolond — — — — L. 15
46. sz. Bálint Vilmos: Dúsgazdag — — — — — L. 15
47. sz. Vásárhelyi János: Hóstatá lakodalom — — — L. 15
48. sz. Izsák Domokos: Dalok, erdőn, mezőn — — — L. 15
49. sz. P. Jánossy Béla: Király daliája — — — — L. 20
50. sz. Szotyory Lajos: Falusi mulattató — — — — L. 15
51. sz. Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények L. 15

Ipari szakvizsgáztató bizottságok alakulnak.

Az új ipartörvény szerint a szakmai képzettségről szóló, ugynevezett mesterkönyveket csak előzetes szakvizsgák után

adják ki. A szakvizsgát különleges bizottság előtt kell letenni. A bizottságok összeállítását megkezdték és rövidesen minden megyeszékhelyen megkezdik működésüket.

Mulatságok

A VIRÁGOK.

Végigmentem a kertemen,
A sok virág tetszett nekem.
Szóltam is öhozzájuk,
Simogattam arcocskájuk.

Egyik olyan, mint az égből,
Színe szép haloványkék volt;
Égő-piros, a másik más, —
Mind egy-egy szép istenáldás.

Tudja Isten, milyen vagyok,
Mezőn és ha barangolok:
Szebb — a kalász-tengerébe' —
Búzavirág szende kékje...

Fönn az erdőn is van elég,
Tarka virág élőbb-élőbb;
Ha lehetne, mind karolnám,
Olyan szépen mosolyog ráml.

Oh, lehetnék én akárhol,
Kijutna a boldogságból:
Virágszirmot találnék én
Hegyen, völgyön, puszták szélén.

Pedig mondják: „mi haszna van?
'A virág oly haszontalan', —
Talán még anyám szivétől...
Mégis — lelkem rabja régtől:

Földes Zoltán.

Megay kerül a fűszálakat.

A fűszálakat kerülgető Megay annak a Megaynak a fia volt, akit a faluban nem hívtak másként, mint „az ugató Megay“. S egészen bizonyos, ha nem ennek az ugató Megaynak lett volna a fia, soha nem kerülgette volna a fűszálakat, hanem járt volna, mint más rendes emberek járnak.

Akkor még a világon sem volt, amikor az apja először botlott meg azon az uton, mely a vagyongyűjtéshez vezet. Amikor először vette el azt, ami igazság szerint másnak járt volna. Valami türelmetlen lázas izgalom hajszolta az öreg Megayt, hogy minél több földet, pénzt harácsoljon össze. Pedig csak egy fia volt. Az ő akaratából nem lett több gyerek. Megköltötte a természet rendjét, hogy majdan a nagy vagyon, a ház, föld, pénz, mind egy kézben maradjon. Még a kőből is arany vált a kezében. Az emberek már szinte babonás félelemmel néztek rá és nem mertek vele szembeállni. Pedig de sok könnyet, szomorúságot, bajt okozott másoknak! Mint valami esztelen, megvadult barom törtetett előre és nem birt a lelke mélyén az okos szó felhangzani: „elég“. Emberből, állatból, földből egyforma kegyetlenséggel préselte a pénzt.

— Megbujt az Isten szeme elől! — mondták a lázongóbb szíviük, — mert ha látnák

odafent, már elérte volna az Isten sujtó keze. De sokáig inkább az áldása érte. Olyan házat építtetett, hogy a gróf is ellakhatna benne. A legkövérébb gabona az ő földjén hullámzott, állatai növekedtek, hiztak szaporodtak. Amikor pedig a fia megszületett, csodákat beszélt róla még a szomszéd falu is. Egészen ges, erős volt és szép, mint az égből szállt angyal.

Az emberek fejosóvalva kérdezték:

— Mi védi őket, hogy az átok nem tud utat találni hozzájuk?

Aztán lassankint elterjedt róluk, hogy az ördöggel trafikálnak, mert különben lehetetlen lenné, annyi gonoszszágot büntetlenül elkövetniök.

Ezért aztán senki sem állt munkába hozzájuk. Megay nem ijedt meg, hozott más faluból munkásokat. Néha messzi földről, hogy még magyarul sem tudtak.

Ezeket is nyuzta úgy, hogy szállt az átok az idegen munkások szivéből is a kapzsi Megayra.

De az átok nem fogott rajta. Tovább gyorsapodott. A fia meg olyan sudár, szépgénnyé nyult fel, hogy minden lány szemé megállt rajta. De a fák nem nőnek az égig, az öreg Megayt is elérte a végzote. Egy-

... munkások biztatására, Moldvába ment vásárra. Sok pénzt vitt magával s az ideországban rengeteg állatot vásárolt ösztehenet, ökröt, borjut. Mindent a javáért és olcsón, mert ott nem is volt nagy ára szágnak. Az uton lett drága a jószág, mert enni kellett adni nekik és ha nem tápláltak jól, lefogyott. Megay még otthon kiadta: hogyan kell úgy hazahozni őket, hogy súlyban se fogyjanak, de pénzt se veszítsenek.

Akkoriban még nem töfögött vasút, nem lehetett kocsin szállítani a teheneket, ökröket, szarvasokat. Gyalogszerrel indultak hát hazafelé. Az utat jól ismerték a felfogadott emberek. Eltérni nem lehetett. Még sem mentek, ahogy kellett volna. Már az első nap, háromszor is megálltak pihenni. Péntekenki nem volt fáradt. Megay meg nem volt fáradt, mert szekéren ült. Mindegyre megálljt parancsolt. Mit tehettek egyenként? Megálltak. Ülni jobb, mint menni, gondolták a felfogadott emberek és falatozni kezdtek. No, ők sem fogynak majd le az uton! Megállt az öreg Megay, mert látta, hogy az emberek néztek azonban, amikor sötétre váltva, látta, hogy aludni térhettek volna, az öreg Megay felállást, indulást vezényelt, azzal a szavakkal: "megindult toronyiránt a sötét éjszaka hajló alkonyatban.

— Hová a csudába?! — dohogták az emberek, de egyikük sem tudott volna feleletet adni.

Öreg Megay kocogott elöl a kocsival, két oldal között jártak. A végtelenségig tetsző háttérben gabonaföldek, kukoricások, lucernások álltak el egymásmellett. Az esti homályban megjelent a csillagok látszása, hogy mily kövérek a kalászfeszek csak úgy huzza a sok mag lefelé őket. Az öreg szemei is látták az aratásra érő gabonatermést. Mintha a sajátja lett volna, a csillagokkal szemekkel nézett óriás téerein.

Aztán felemelte az ostort és az egymástól távol barmokat beterelte a földekre. Egyik oldalról a búzatáblákra, a másikat a kukoricára.

— Hogy ne sokat fogyjanak! — mondta az öreg Megay mosollyal és az első pillanatban rémisztető néző emberekre gunyosan szólt:

— Talán bizony félték! —
Az öreg Megay mukkanás nem hangzott feleletül s a kocsin azontul egy szó sem. Órákon

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerincez, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fájdalom?

Mikor a csodás hatású
Spongillia
FÁJDALOMŰZŐ CSUZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRÁDOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

át csak azt lehetett hallani, hogyan öröklődik az állatok foga között a lucernás finom füve, a kukorica és a gabona gazdag termése. Aztán a tompa puffanást, ahogyan egy-egy jóllakott tehen, vagy ökör lefeküdt a földig gázolt kalászkra, kukoricára.

A jégverés áldás volt ahhoz a pusztításhoz képest, amely Megay elvonult csodája után maradt. S a falusiak átkozódása betöltötte a határt.

Igy vonultak hazáig.

Otthon az öreg Megayné számlálta a napokat, amikor az urának meg a fiának meg kellett érkeznie. Nagy türelmetlenségében egyre-másra küldözgette a szolgálókat a háttérbe, hogy fenn a dombról nézzenek széjjel, látszik-e már a porfelhő? Végre estalkonyatkor meghozták az örömhirt:

— Már jönnek!

Ugy volt. Jöttek. De hogyan?! A felvert por mint az alacsonyra ereszkedett felhő kavargott körülöttük, felettük. Utolsó napon már megállás nélkül rohantak. Az állatok a szomjuságtól, éhségtől bögtek. A terelők ostorpatogása meg nem szünön csattogott felettük. A kocsin pedig megkötözve ült az öreg Megay. A fia állt mögötte és a rémülettől, kiismerültségtől zavaros szemekkel támogatta az apját. Az pedig ugatott, hogy mindenki kiszaladt a házából, amerre elvonultak. Az arcának már nem volt emberi formája. A szemei kidülledtek, szája habzott, homlokán, nyakán a sok ugatástól ujjnyi vastagon kidagadtak az erek. Három markos ember alig bírta lehuzni a kocsiról.

— Mi történt ? — tördelte kezét az öreg Megayné.

A fia nem tudott megfelelni. Egyszer csak ugatni, üvöltözni kezdett az öreg Megay, tépte, karmolta magát úgy, hogy meg kellett kötözni. Hát mi történt vele, mi történt vele?!

A falubeliek kérdés nélkül is megfeleltek:

— Megbolondult a szörnyű gazságok sulya alatt. Elérte az Isten keze őket, mert az igaz, hogy az Isten se nem siet, de nem is felejt.

Egyik orvos a másiknak adta a kilincset a Megay-házban. Olyan azonban nem került

hozzájuk, aki segíteni tudott volna az öregnek. Csak ugatott, emberi szó nem hangzott a szájából. Hiába volt a sok orvosság és a legnagyobb híru orvosok tudománya. Csak a pénzt apasztották. A fiatal Megay pedig attól a naptól kezdve minden fűszalat kikerült. A világ kincséért se lépett volna rá olyan nővényre, amely nem az ő földjükön növekedett.

— A másé! — suttogta különös tekintettel. Mosolygott és figyelmeztetően emelte fel a kezét: — Nem szabad! A másé!

Somfay Margit.

Apróságok Adomak

Miért ritka a fehér holló?

Valahol a Hargita bérci közt van a hollók fürdője. Parányi tengerszem az eget hasító bérccek között. Vize olyan kristálytiszta, hogy egész a fenékgig láthatni benne. Néha azonban hirtelen elfeketedik a vize.

— Már megint hollók fürödtek a tóban, — mondja ilyenkor a székely ember.

Persze, ma már csak éjszaka szoktak fürödni a hollók. Valamikor azonban nappal is megfürödtek benne. Ezt fogom elmesélni.

Amikor a jó Isten a madarakat megteremtette, azok még mind szintelenek voltak. Nem tetszett ez a Teremőnek és elhatározta, hogy meg is festi szép tali tarkára a ruhájukat.

Törték, kavarták az angyalkák a sok színes festéket, a jó Isten meg egymásután festette be a madarak tollruháját. Akik előbb kerültek sorra, azoknak bőven jutott a festékből, akik a végire értek oda, azoknak már kevesebb maradt.

— No, most szálljatok le a földre! — szólt a jó Isten, kinyitva a mennyország ablakát

és soká gyönyörködött a szerte-szét röpködő tarka-barka népben.

Mikor azután becsukta az ablakot, csak akkor vette észre, hogy a hollók még hátra vannak. Elaludták a festés idejét és most ijedten röpködtek körül az üres festékes csészékét.

— Sebaj, no — vigasztalta őket a Teremtő, — rajtatok majd másképpen segíték.

Azzal leröpítette őket a hargitai tengerszemhez és rájuk parancsolt:

— Fürödjetek meg, hollócskák szép tiszta vízben!

A hollóseregben nagy mozgolódás támadt. Megriadtak a hideg víztől és egymást lökdösve huzodóztak hátrafelé.

— Fürödni hollócskák, fürödni! — mosolygott a jó Isten.

Erre aztán néhány holló beleugrott a vízbe s lebukott benne nagyhirtelen. Hát, ahogy kiröppennek a vízből, fehér a tolluk, mint a hó! Mikor meglátták a víz tükrében, hogy milyen szépek, örömeikben nem tudtak hangot adni.

A többi holló azonban még most se kapott kedvet a fürdéshez. A jó Isten azonban fel emelte kezét és feléjük suhintott. Erre, akarva, nem akarva,

mindnyájuknak bele kellett ugrani a vízbe.

Hát ebben a percben olyan fekete lett a víz, mint a szurok. Olyan lett a hollók színe is, mikor felbuktak a vízből. Ők maguk is nagyon elszomorodtak, mikor a képüket meglátták a tengerszem tükrében. Mind azt kiáltották:

— Kár, kár!

A hollók azóta mindig feketeiben járnak s egyebet se tudnak mondani, csak azt, hogy: kár, kár. S mivel kevesen akadnak, akik jószántukból ugrottak bele a vízbe: azért olyan ritka a fehér holló.

Éppen olyan ritka, mint az a gyerek, aki fél a hideg víztől. De jó is attól nem félni, mert akit reggelente úgy kell erőszakkal a víz alá dugni s megmosdatni, egyszer majd azt veszi észre, hogy feketén kerül ki belőle, akárcsak a hollók.

(Móra Ferenc meséiből)

Szép faluk versenye.

A németországi Brandenburg egyik kerületében levő község kezdeményezésére Németországban kihirdették a legszebb falvak versenyt. Bizottság fogja végigjárni a német vidékeket és meg fogja állapítani

... hogy melyik vidéken vannak a legszebb és legfestőibb fekvésű falvak. Ez a verseny legyen felfelvezető falusi népünk számára, mert rendszerint nem szokott adni népünk a falu külsejére. Igyekezzenek mindenki házat, házatáját és háza előtt az utcát tisztán és csinosan tartani, mert ez nemcsak a lelket örvendezteti, hanem egészségügyi jelentősége is van.

Repülő szállodák.

Párizs és London között nemcsak óriási repülő szállodák fogják a forgalmat lebonyolítani. A hatalmas gépek óránként háromszázhusz kilométeres sebességgel repülnek. Egyszerre negyven ember utazhatik a hatalmas gépeken. A repülő szállodák berendezése nagyon kényelmes lesz. Könyvtár és játékszoba fog a közönség rendelkezésére állani. Lesz drót nélküli telefon berendezése is, úgy, hogy az utasok Európa bármelyik városával beszélhetnek telefonon.

Góbéságok.

Beleesett a székely a kutba. Összegyűlt a falu. Nagy kötelel eresztettek be utána s neki előlve huzták kifelé a komét. Mikor a mi atyánkfia már anygyira felkerült, hogy a feje már kint volt a kutból s meg látta a kötél végén erőlködő

vegyes társaságot, elkezdett kacagni. Meglepte őket, hogy valaki a halál torkából jövet ilyen jókedvű s azt kérdi az egyik:

— Ugyan bizony sógor, kied mit kacag?

— Én azt, hogyha most a kötelel elereszteném, kietek mind hanyotán esnének.

Zabot vitt a székely a vásárra. A vámos azt kérdezi:

— Mi van a szekérben, öreg?

A székely a szájához teszi a kezét és suttogva mondja: zab, istálom.

— Mitől fél öreg, hogy olyan halkan beszél?

— Én istálom attól, hogyha megtalálják hallani a lovak hát visszafordulnak vele.

Egyik bellérkedő székely egy vagon buzát vitt a berlini vásárra. Jó pénzen eladva, kiment a ligetbe s zekéjét magára terítve, végignyujtózkodott egy padon. Éppen arrafelé sétált kíséretével Vilmos császár s ruházataról felismerve, hátra szólt a kíséretének:

— Látják kérem, az ott egy erdélyi magyar ember, nagyon érdekes nép, mindjárt meg is szólítom. — Kicsoda maga — kérdi Vilmos császár.

— Buzakereskedő volnék, hát az ur, kicsoda?

— Én a németek császára vagyok.

— Az se rossz, — volt a székely közömbös válasza.

Egy 12 esztendő legényke szénás szekeret hajtott haza s az egyik sirülőnél felfordult. A legényke nagyon meg volt ijedve s erősen siránkozott. Éppen arra jött egy székely ember s vigasztalni kezdi. Ne busulj fiam, egybe felrakjuk, csak előbb igyunk meg egy féllitert. Körülbelül egy fertály órai poharazás után neki fognak a széna felrakásának, de a gyermek ismét jajgatni kezdett. A székely erősen biztatta, hogy ne busuljon, mert úgy felrakja a szénát a szekérre, hogy otthon az apja észre sem veszi, hogy a székér felborult.

— Dehogyan is nem veszi észre, óbégatott a legényke, hiszen ott fekszik alatta.

A jégkoporsó titka. Ez a című annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, színházi cikkeket, pletykákat, novellákat, egyfelvonásos szindarabot, pompás riportokat, nagyszerű filmroportot és több mint 100 képet talál az olvasó a 100 oldalas Délibában. A népszerű színházi képeslap egy száma 8 lej.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára 65 lej. A könyv bolli ára egyébként 90 lej. — A 65 leies kedvezményes árat csak szeptember 15-ig tudjuk előfizetőink számára biztosítani. Szeptember 15-ike után a könyv ára 90 lej lesz. A könyv több, mint 600 oldalon foglalalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a Gazdatudomány című könyvet, mert **szeptember 15-ike után az ára 90 lej lesz!**

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőnk részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadást fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekük a választ lapunkban adjuk meg.

L. J. A néhány héttel ezelőtt lapunkban közölt krumpli ültetési móddal elkésett. A télire és kora tavaszra szánt új krumpli termelésére szolgáló krumplit július elején vagy közepén kell elvetni. Van azonban több mód arra, hogy korai krumplihoz jusson. Ezeknek ismertetése hosszadalmas volna, ajánljuk nézzen utána valamely szakkönyvben. — Csak úgy röviden megemlítjük, hogy szoktak krumplit vetni szeptember hónapban is. Az ilyenkor vetett krumplit télire alaposan lefedik és tavasszal csak akkor távolítják el arról a takarót, amikor a tavaszi krumpli vetése megkezdődik. Ilyen módon két-három héttel előbb juthat új krumplihoz. Az előbbi esetben, tehát júliusi vetésénél tavalyi krumplit, ez utóbbi esetben pedig idei krumplit kell vetni.

G. Z. Az alvószemzést egész augusztus hónapban végezheti. Az alannak ceruza vastagságúnak kell lennie, a fogazás ugyanis ilyen alany mellett a legbiztosabb. — Szemeket csak megbízható helyről, lehetőleg olyan fáról szerezzon be, amelyikről tudja, hogy bőtermő és az Ön által óhajtott fajtával azonos. — Különösen vigyázzon arra, hogy olyan gyümölcsfajtákat ne szaporítson, amelyek azon a vidéken nem válnak be.

szakszervezetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

J. Gy. Baraolt, B. L. Turia, B. L. Sic, K. Sz. M. Otvesti, K. S. Mirai Viteazul, H. M. Braila.

KÉRELEM ELŐFIZETŐINKHEZ! A gazdák már mindenütt betakarították terményeiket és elvégezték a cséplést. Most minden gazda pénzhez jut és rendezni tudja adósságait. Kérjük gazdálkodó előfizetőinket, hogy a gabona árának felvétele közben gondoljanak arra, hogy a lapunkkal szemben fennálló tartozásukat rendezzék. A folyóiratra, újságra és könyvre kiadott pénz bőségesen megtérül, ezért nem szabad ezen a téren fősvénykedni. Mi türelmesen vártunk a termés betakarításáig arra, hogy hátrálékos előfizetőink rendezzék tartozásaikat, most azonban kérjük őket, hogy mielőbb küldjék be hátrálékos díjaikat.

H. N. L. Praid, Édesatyja előfizetési díjául f. évre 150 lejt kérének.

L. L. Cadaciu. A „Magyar Nép” által nyújtott kedvezmény a f. évben házasságot kötőtekre is vonatkozik.

F. V. Semlac. Szives sorait megkaptuk és arra rövidesen válaszolni fogunk. Sok tekintetben osztjuk a levelében közölt felfogással véleményünket és rövid cikkben ki fogunk majd térni egyes kérdésekre. — Arra kérjük azonban sziveskedjék kitürelemmel lenni, mert nagy anyagtorlódás van lapunknál.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. N. L. Praid 150, G. P.-né Teliu 155, özv. K. G.-né Sanmielous de Munte 155, S. A. Săcueni 150, N. I. Cadea Mare 85, L. B. Oradea 155, K. Olvasó-kör Biharia 155, U. A. Ip 455, G. F. Oradea 155, A. I.-né Bicsad 155, U. P. Diviciari-Mari 230, T. O. Bala 85, D. J. Cernatu 140, R. K. L. Egylet Baia-Sprie 155, B. I. Cernatu 155, K. A. Cernatu 155, F. S. Ghioroc 155, F. S. Săcueni 155, K. S. Ludus 270, M. D. Azuga 100, S. L. Halmen 110 (ebből 65 lejt könyvért, 45 lejt előf. r. 1936. nov. 1-ig.), L. L. Cadaciu 150 lejt.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureș, Str. Calarasilor No. 19.

Sibiu-tól 18 km-re az Alamor község határában levő Lászlótanya (Mesteacă) 120 kh. völgyfenéki I-a földdel s a szükséges gazdasági épületekkel f. év október 1-től hasznóberbe adatik. Ajánlatokat szeptember 5-ig elfogadnak s a szerződési feltételeket közlik: Unitárius Jóságfelügyelőség Cluj, Calea Maresal Foch 12, vagy Unitárius Egyház község Sibiu, Pas. Ridely 4.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Képek a festvérháborúból.

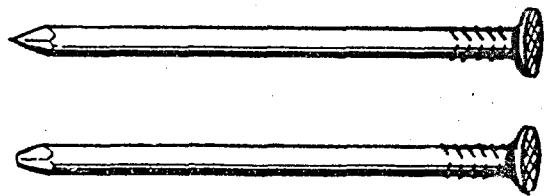
Olvasóinknak két képet mutatunk be Európa forrongó államából. Az első kép a vadászos háborúvá és gyilkos vérontássá fejlődött spanyol forradalom egyik jelenetét örökíti meg. A felkelők lövészárkba húzóda

támadják Madrid környékén a kormány-csapatokat. — Második képünkön Castello spanyol hadügyminisztert látjuk, amint Riquelme generálissal a haditervet beszéli meg.

Tanuld meg!

Hegyes szeg – tompa szeg?

Ha a szeg hegyét kissé letompítjuk, sokkal könnyebben verhető be a fába. A letompított végű szeg pontosan abban az irányban halad, amelyikbe szántuk és nem hajlik el. Első pillanatra ez különösnek tetszik, pedig egyszerű magyarázata van. A hegyes szeg a

rostjainak irányát követi. Ha tehát a rostok a szeg beverésének irányában ferdén állnak, a szeg elhajlik. A kissé tompa hegyű szeg azonban áthalad a rostok között és pontosan tartja az irányt. Más előnye is van a letompított végű szeg alkalmazásának. Minthogy az ilyen szeg nem a rostok között halad, a fába a szeget verjük, nem reped meg.

Szappanfőzés lúgkő nélkül.

Tegyük fel, hogy van 15 kg. összegyűjtött zsiradékunk; a szappanfőzés előtti napon elválasztjuk a szükséges lúgot, mégpedig úgy, hogy egy dézsába teszünk 5 kg. jó égetett mészt, erre megoltás végett csak annyi vizet öntünk, hogy a mész csak porrá essék szét.

Ezután hozzáadunk 5 kg. égetett szódat és 40 liter forró vizet és az egészet faruddal jól összekeverjük, azután ülepedni hagyjuk.

Másnap, vagyis a szappanfőzés napján a lúg tisztáját átöntjük egy másik dézsába, a visszamaradt üledékhez pedig 15 liter forró vizet öntünk és faruddal összekeverjük, hagyjuk ülepedni. Az első lúg lesz az ugynevezett erőslúg, az utóbbi pedig a gyenge lúg. Az első, vagyis az erős lúgból a szappanfőző üstöt félig megtöltjük, beletesszük a 15 kg. zsirt és gyenge tüzön 5–6 óráig főzzük, ha igen forr, a gyenge lúgból utánna öntünk.

Ha már a zsiradék elfőtt, lassan az üstben fővő anyaghoz 1 kg. sót teszünk. Ha a kivett próba nem válik le ujjunkról, akkor még $\frac{1}{4}$ kg. sót adunk hozzá, ha pedig a kivett próba darabos volna, még gyenge lúgot adunk hozzá. A só hozzáadása után még $\frac{1}{2}$ óráig főzzük, ezután kissé kihagyjuk hűlni és lyukgatott, vászonnal ellátott faládába öntjük. 2–3 nap múlva a ládából kiemeljük és dróttal az ismert módon feldaraboljuk. A fenti 15 kg. zsirából 23–25 kg. szappant kapunk.

Új mód hangyák irtására.

A hangyákat a kertben és a gyümölcsösben legjobban úgy irthatjuk, ha megkeressük a fészkeket este, amikor a boly minden lakója otthon van. A boly közepébe lyukat furunk és abba egy borospohárnyi benzint öntünk. A beöntés után a lyukat betömjük. A benzintől fejlődő mérges gázok átjárják a boly minden részét és elölik a fészek lakóit.

Sok van, amit tudnod kéne.
Butaság a lélek réme.
Mind e rémtől nyugton élhetsz;
Menekülj a Magyar Néphez.

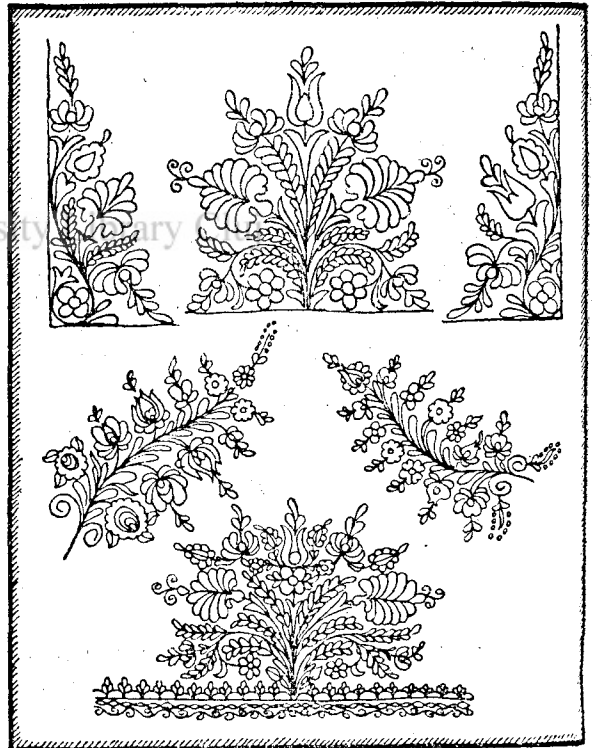
Készítsünk borecetef!

Egy liter lencsét egy liter tiszta borecettel félig meg kell főzni, 5 deka buzakenyeret megpirítunk és 8 deka finomra megtört borkővel behintjük. Az ecetben főtt lencsét és a borkővel behintett pirított kenyeret egy 10—10 literes üvegbe kell helyezni s miután a főtt lencse félig kihűlt az üvegben, még egy liter borecetet kell hozzá langyosan önteni. Az üveg közel a tűzhelyhez tartandó és hetenként egy-egy liter langyos bort kell hozzá önteni mindaddig, míg az üveg meg nem telik. Az üveget nem szabad teljesen elzárni, csupán tiszta, vékony gyolccsal kötjük le. Mire az üveg megtelik az ecet is kész. Használatra kisebb üvegekbe lehet önteni belőle, a hiányt azonban mindjárt pótolni kell langyos borral. Az így kezelt ecetágy 10—15 évig is eltart.

— Na, Pistukám, hogy tetszik neked ez a néni, aki nálunk fog nyaralni?
— Nem mondom meg, mert — kikapok.

A magyar díszítés alapformái.

Székely szücs himzés-mintákat mutatunk be. Érdekes, hogy a székely férfi lakosság ruházata többnyire dísztelen, csak a börmellényt szokták némely vidéken himzéssel ellátni.

Leveles szárankból kinövő szegfű, tulipán, rózsza a fő díszítő elem. Színeik: vörös, rózsaszín, lila, zöld, sárga és kék.

Aránylag kevés díszítő elem alkotja a nagyon gazdag, izlésesen zsúfolt díszítést, mint azt a ma bemutatott képünkön látjuk.